

Malmö stad
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Protokollsutdrag

Sammanträdestid	2025-02-10 kl 15:00-15:35
Plats	Stadskontoret, rum 6080
Utses att justera	Håkan Fäldt
Protokollet omfattar	§67

Underskrifter	Sekreterare Agnes Wemme	
	Ordförande Katrín Stjernfeldt Jammeh
	Justerande Håkan Fäldt

Beslutande ledamöter

Katrin Stjernfeldt Jammeh (S) (Ordförande)

Stefana Hoti (MP)

Håkan Fäldt (M) ersätter Helena Nanne (M)

Ej tjänstgörande ersättare

Roko Kursar (L)

Övriga närvarande

Andreas Norbrant (Stadsdirektör)

Jonas Rosenkvist (Avdelningschef)

Tomas Barring (Chefsjurist)

Agnes Wemme (Nämndsekreterare)

Nicklas Lofström (Nämndsekreterare)

§ 67 Remiss om ändrade föreskrifter för havsmiljön, HVMFS 2012:18 gällande miljö kvalitetsnormer

STK-2024-1447

Sammanfattning

Havs- och vattenmyndigheten har inkommit med en förfrågan om remissvar på förslag till föreskrifter och konsekvensutredning. Förslaget gäller ändringar i föreskrifterna om miljö kvalitetsnormer med indikatorer för Nordsjön och Östersjön. Översynen ska säkerställa att miljö kvalitetsnormerna möter de belastningar som identifierats, i havsmiljöbedömningen under 2024, som bidra till att god miljöstatus inte nås eller riskerar att inte nås. Vissa normer har reviderats eller tagits bort och nya har lagts till. Översynen syftar också till att bemöta den kritik som EU-kommissionen riktat mot Sverige i deras senaste granskning.

Ärendet har remitterats till stadsbyggnadsnämnden, tekniska nämnden och miljönämnden. Tekniska nämnden är positiv i sitt yttrande. Stadsbyggnadsnämnden är i huvudsak positiv till ändringarna men vill påtala vikten av att hantera målkonflikterna för en långsiktigt hållbar samhällsutveckling. Miljönämnden understryker i sitt yttrande att det finns en risk att ett utökande av antalet miljö kvalitetsnormer kan leda till mer komplicerade och utdragna tillståndprocesser framöver.

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar

1. Kommunstyrelsens arbetsutskott godkänner förslag till yttrande och översänder yttrandet till Klimat- och näringslivsdepartementet.

Beslutet skickas till

Stadskontoret
Stadskontorets handläggare
Stadsbyggnadsnämnden
Tekniska nämnden
Miljönämnden

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse KSAU 250210 Remiss om ändrade föreskrifter för havsmiljön, HVMFS 2012:18 gällande miljö kvalitetsnormer
- Förslag till yttrande KSAU 250210 Remiss om ändrade föreskrifter för havsmiljön, HVMFS 2012:18 gällande miljö kvalitetsnormer
- Remissvar stadsbyggnadsnämnden
- Stadsbyggnadsnämnden beslut 250129 § 18
- Remissvar miljönämnden
- Remissvar tekniska nämnden
- Tekniska nämnden beslut 250128 § 9
- Bilaga 1 Konsekvensutredning Bilaga 3 HVMFS 2012 18 dnr 2024-003251
- Bilaga 3 HVMFS2012-18 förslag till ändringsföreskrift dnr-2024-003251
- Remiss ändringar av HVMFS 2012 18 dnr-2024-003251
- Bilaga 2 Sändlista dnr-2024-003251

Datum

Adress

August Palms Plats 1

Diarienummer

STK-2024-1447

Yttrande

Till

Havs- och
vattenmyndigheten

**Remiss om ändrade föreskrifter för havsmiljön,
HVMFS 2012:18 gällande miljö kvalitetsnormer
KN2024/02249**

Sammanfattning

Malmö stad anser att förslaget från Havs- och vattenmyndigheten i stort är välgrundat och syftar till att stärka skyddet av havsmiljön. Malmö stad har identifierat några viktiga aspekter som bör förtydligas för att säkerställa en ändamålsenlig tillämpning av de föreslagna normerna, särskilt i förhållande till kustnära områden och urbana utvecklingsbehov. Malmö stad uppmuntrar Havs- och vattenmyndigheten att integrera dessa synpunkter för att möjliggöra en hållbar och effektiv implementering av de reviderade föreskrifterna och ser fram emot fortsatt dialog.

Yttrande

Malmö stad ställer sig positiv till Havs- och vattenmyndighetens ambition att stärka miljö kvalitetsnormerna för Nordsjön och Östersjön genom revideringar av HVMFS 2012:18. Förslaget markerar en viktig utveckling mot en bättre marin miljö, vilket Malmö stad välkomnar. Samtidigt identifieras ett antal viktiga aspekter som behöver förtydligas för att säkerställa en ändamålsenlig tillämpning av de föreslagna normerna, särskilt i förhållande till kustnära områden och urbana utvecklingsbehov. Malmö stad ser också en risk att ett utökande av antalet miljö kvalitetsnormer kan leda till mer komplicerade och utdragna tillståndsprocesser framöver och en ökad efterfrågan från verksamhetsutövare om beviljande av undantag från normerna.

Malmö stad understryker att det är viktigt att säkerställa att föreskrifterna är i linje med EU-ramdirektivet. Det är också angeläget att Havs- och vattenmyndigheten tydliggör för vattenmyndigheterna hur olika ytvattenförekomsternas geografiska enhet och härkomst och tillkomst ska klassas så att ytvattenförekomster vars funktion främst avser urban- och hamnverksamhet fortsatt klassas som konstgjort vatten. Då en närmare samverkan med kommunerna efterfrågas behöver även vattenmyndigheterna uppmärksammas på behovet av dialog med kommunerna. Utöver att inhämta underlag från SMHI behöver Vattenmyndigheten även ha en dialog med berörda kommuner.

Nedan utvecklas Malmö stads synpunkter på de mest centrala delarna av förslaget.

Ändringar i miljö kvalitetsnormer för havsbotten (D.1 och D.4)

Malmö stad uppskattar att Havs- och vattenmyndigheten vidtar åtgärder för att skydda bentiska livsmiljöer genom revideringar av D.1 och införandet av D.4. Dessa förändringar är särskilt relevanta med tanke på de ökade påfrestningarna på havsmiljön från mänsklig aktivitet. Den nya normen D.4 är en värdefull åtgärd för att begränsa fysisk påverkan på havsbotten, exempelvis från muddring och bottenpåverkan vid sjöfart och annan verksamhet.

Det är dock av stor betydelse att D.4 inte ska tillämpas i kustvatten, vilket tydliggörs i §8 i föreskrifterna. Malmö stad vill framhålla att undantaget är avgörande för att möjliggöra nödvändiga klimatanpassningsåtgärder, såsom kustskydd, strandfodringar och utfyllnader. Dessa åtgärder är centrala för att skydda staden och dess invånare mot konsekvenserna av stigande havsnivåer och översvämningar. Genom att balansera miljömål och samhällsbehov skapar föreskrifterna förutsättningar för en hållbar utveckling i kustnära områden.

Normer för undervattensljud (E.2, E.3 och E.4)

De nya normerna för undervattensljud är en viktig åtgärd för att skydda marina däggdjur och andra känsliga arter från störningar. Malmö stad ser fördelarna med införandet av normerna för impulsivt ljud (E.3) och kontinuerligt ljud (E.4) men anser samtidigt att tillämpningen av dessa normer kan få betydande konsekvenser för samhällsviktiga verksamheter, såsom havsbaserad vindkraft, sjöfart och stora infrastrukturprojekt. Skånes energiförsörjning är starkt beroende av utbyggnaden av vindkraft i Öresund och närliggande havsområden, vilket riskerar att försvåras av strikta tillämpningar av normerna. Även projekt som Öresundsmetron kan påverkas negativt om normerna inte tar tillräcklig hänsyn till samhällsintressen.

Malmö stad betonar vikten av att normerna i E.3 och E.4 undantas från tillämpning i kustvatten, vilket framgår av §8. Ett sådant undantag är avgörande för att möjliggöra fortsatt utveckling av energiproduktion och infrastruktur utan att miljöpåverkan i kustvatten överdrivet begränsar utvecklingspotentialen.

Normer för marint skräp (E.5 och E.6)

Malmö stad stödjer förslaget att dela upp normen för marint skräp i två separata normer, E.5 för Västerhavet och E.6 för Östersjön. Genom en sådan uppdelning möjliggörs en mer riktad resursanvändning, där särskilda åtgärder kan fokuseras på Västerhavet, som är mer drabbat av marint skräp. Malmö stad ser detta som en effektiv och välgrundad förändring som kan bidra till att stärka havsmiljön både lokalt och regionalt.

Att minska mängden marint skräp är särskilt viktigt i kustnära städer som Malmö, där skräpet inte bara påverkar miljön negativt utan också påverkar den rekreativa användningen av kust- och strandområden. Genom denna förändring kan också negativa konsekvenser av mikroplaster och annat skräp som ackumuleras i havet reduceras, vilket är en förutsättning för en renare och mer hållbar havsmiljö.

Målkonflikter och samhällsutveckling

En central fråga i remissen är hanteringen av målkonflikter mellan miljöskydd och samhällsintressen. Malmö stad anser att föreskrifterna behöver förtydliga hur undantag kan medges för verksamheter som är nödvändiga för klimatanpassning och urban utveckling. Detta gäller särskilt i kustnära områden där behovet av att bygga bostäder, infrastruktur och kustskydd kan komma i konflikt med strikt tillämpning av miljö kvalitetsnormerna.

Malmö stad vill särskilt hänvisa till betänkandet ”En enklare hantering av vatten i planering och byggande”, som lyfter fram behovet av mindre stränga normer i vissa fall där samhällsekonomiska eller miljömässiga behov motiverar det. Ett tydligt regelverk för undantag minskar osäkerheter i planeringsprocesser och säkerställer att tillståndsprocesser inte förlängs i onödan.

Långsiktig hållbarhet och tillämpning

Malmö stad ser positivt på att de föreslagna normerna syftar till att säkerställa långsiktig hållbarhet i Nordsjön och Östersjön. För att normerna ska få avsedd effekt är det dock nödvändigt med tydlig vägledning kring hur de ska implementeras i praktiken. Detta gäller särskilt i områden där samhällsutveckling och klimatanpassning är prioriterade mål.

Malmö stad framhåller vikten av att myndigheten arbetar för att säkerställa en balans mellan skydd av marina ekosystem och möjligheten att utveckla samhällsviktig infrastruktur, särskilt i kustnära storstäder som Malmö. Genom ett nära samarbete mellan olika aktörer kan miljömål och samhällsbehov integreras på ett sätt som stärker både miljön och samhällsutvecklingen.

Ordförande

Katrin Stjernfeldt Jammeh

Sekreterare

Agnes Wemme

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden.]

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-02-05

Vår referens

Agnes Ericsson

Utredare

agnes.ericsson@malmö.se

Remiss om ändrade föreskrifter för havsmiljön, HVMFS 2012:18 gällande miljö kvalitetsnormer STK-2024-1447

Sammanfattning

Havs- och vattenmyndigheten har inkommit med en förfrågan om remissvar på förslag till föreskrifter och konsekvensutredning. Förslaget gäller ändringar i föreskrifterna om miljö kvalitetsnormer med indikatorer för Nordsjön och Östersjön. Översynen ska säkerställa att miljö kvalitetsnormerna möter de belastningar som identifierats, i havsmiljöbedömningen under 2024, som bidrar till att god miljöstatus inte nås eller riskerar att inte nås. Vissa normer har reviderats eller tagits bort och nya har lagts till. Översynen syftar också till att bemöta den kritik som EU-kommissionen riktat mot Sverige i deras senaste granskning.

Ärendet har remitterats till stadsbyggnadsnämnden, tekniska nämnden och miljönämnden. Tekniska nämnden är positiv i sitt yttrande. Stadsbyggnadsnämnden är i huvudsak positiv till ändringarna men vill påtala vikten av att hantera målkonflikterna för en långsiktigt hållbar samhällsutveckling. Miljönämnden understryker i sitt yttrande att det finns en risk att ett utökande av antalet miljö kvalitetsnormer kan leda till mer komplicerade och utdragna tillståndsprocesser framöver.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslås besluta

1. Kommunstyrelsens arbetsutskott godkänner förslag till yttrande och översänder yttrandet till Klimat- och näringslivsdepartementet.

Beslutsunderlag

- Remiss ändringar av HVMFS 2012 18 dnr-2024-003251
- Bilaga 3 HVMFS2012-18 förslag till ändringsföreskrift dnr-2024-003251
- Bilaga 2 Sändlista dnr-2024-003251
- Bilaga 1 Konsekvensutredning Bilaga 3 HVMFS 2012 18 dnr 2024-003251

- Förslag till yttrande KSAU 250210 Remiss om ändrade föreskrifter för havsmiljön, HVMFS 2012:18 gällande miljö kvalitetsnormer
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 250210 Remiss om ändrade föreskrifter för havsmiljön, HVMFS 2012:18 gällande miljö kvalitetsnormer
- Tekniska nämnden beslut 250128 § 9
- Remissvar tekniska nämnden
- Remissvar miljönämnden
- Remissvar stadsbyggnadsnämnden
- Stadsbyggnadsnämnden beslut 250129 § 18

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2025-02-10

Beslutet skickas till

Stadskontoret

Stadskontorets handläggare

Stadsbyggnadsnämnden

Tekniska nämnden

Miljönämnden

Ärendet

Havs- och vattenmyndigheten har inkommit med en förfrågan om remissvar på förslag till föreskrifter och konsekvensutredning. Förslaget gäller i huvudsak ändrade föreskrifter för havsmiljön, HVMFS 2012:18, i bilaga 3 gällande miljö kvalitetsnormer med indikatorer. Remissen omfattar även ett fåtal ändringar i 3 och 8 §§ och rättningar av fel i bilaga 2.

Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter om vad som kännetecknar god miljöstatus samt miljö kvalitetsnormer med indikatorer för Nordsjön och Östersjön (HVMFS 2012:18) är en del av genomförandet av EU:s havsmiljödirektiv som sedan 2010 är införlivat i svensk lagstiftning via havsmiljöförordningen (2010:1341). De centrala delarna i föreskrifterna är dels att fastställa vad som kännetecknar god miljöstatus för svenska havsområden (bilaga 2), och för havsområdena Nordsjön och Östersjön ta fram miljö kvalitetsnormer med indikatorer som innebär att god miljöstatus kan nås (i bilaga 3). Gränsen för de båda havsområdena går vid Öresundsbron, vilket innebär att Malmö ingår i båda havsområdena. Föreskrifterna väntas uppdateras minst en gång inom varje sexårig förvaltningsperiod.

Översynen ska säkerställa att miljö kvalitetsnormerna möter de belastningar som i havsmiljöbedömningen under 2024 identifierats att bidra till att god miljöstatus inte nås eller riskerar att inte nås. Vissa normer har reviderats, ett par har tagits bort och nya har

lagts till. Översynen syftar också till att bemöta den kritik som EU-kommissionen riktat mot Sverige i deras senaste granskning av artikel 10 enligt artikel 12 i havsmiljödirektivet. Där lyfts bland annat att det behöver införas mätbara målvärden på vägen mot god miljöstatus. Detta har skett genom uppdateringar av indikatorerna. Havs- och vattenmyndigheten har även förhoppningen att de föreslagna revideringarna ska underlätta för tillämpningen av normerna i bland annat tillståndsärenden.

Föreslagna ändringar och konsekvenser

Havs- och vattenmyndigheten har gjort en konsekvensutredning av förslagen och utredningen som sänts ut tillsammans med remissen. Sammanfattningsvis bedömer havs- och vattenmyndigheten att de omformulerade och nya miljökvalitetsnormerna, tillsammans med de nya indikatorerna främst berör myndigheter och kommuner som i sin verksamhet tillståndsprövar verksamheter eller utöver tillsyn. Myndigheten bedömer samtidigt att föreskrifterna indirekt kan beröra en betydligt större krets av aktörer. Indirekt kan föreskrifterna komma att beröra en betydligt större krets av aktörer. I princip kan alla personer - fysiska och juridiska - som bor eller verkar vid eller i anslutning till de svenska havsförvaltningsområdena potentiellt beröras.

I konsekvensbeskrivningen lyfts som ett exempel att en mark- och miljödomstol eller länsstyrelse kan behöva föreskriva mer ingripande villkor för ett tillstånd till en vattenverksamhet eller miljöfarlig verksamhet, med hänsyn till verksamhetens inverkan på havsmiljö. Ett annat exempel är om Havs- och vattenmyndigheten beslutar om reglering för fisket som påverkar fiskeverksamheten.

Den maritima sektorn domineras av verksamheterna marin turism och rekreation samt sjöfart och fiske. Marin turism och rekreation sker i anslutning till havet och kan därmed komma att påverkas av föreskrifterna. Sjöfartssektorn domineras av transporter till havs. Sektorn påverkar faktorer som är relevanta för miljökvalitetsnormer genom exempelvis utsläpp. Areella näringar med en nära koppling till havet är förutom fiske även vattenbruk. Indirekt kan fler aktörer beröras av de uppdaterade miljökvalitetsnormerna, men i många fall så kommer eventuella konsekvenser först vara aktuella som följd av nästa åtgärdsprogram enligt 24 § havsmiljöförordningen, som beslutas 2027, och som ska innehålla de åtgärder som behöver vidtas för att följa de miljökvalitetsnormer som meddelats.

Internremiss

Ärendet har skickats på internremiss till Stadsbyggnadsnämnden, Tekniska nämnden och Miljönämnden, samtliga har svarat. Både tekniska nämnden och stadsbyggnadsnämnden ställer sig positiva till myndighetens förslag till ändringar i föreskrifterna. Stadsbyggnadsnämnden har i sitt yttrande lämnat ett antal synpunkter. Sammanfattningsvis vill stadsbyggnadsnämnden påtala vikten av att hantera målkonflikterna för en långsiktigt hållbar samhällsutveckling. Stadsbyggnadsnämnden

förordar med anledning av detta ett tydliggörande i paragraf 8 att E.3 och E.4 inte ska tillämpas i kustvatten.

Havs- och vattenmyndigheten föreskrifter behöver anpassas så att Sverige hantering av miljökvalitetsnormer ligger i linje med EU och regeringens intentioner. I betänkandet ”En enklare hantering av vatten i planering och byggande” aviseras föreskrifter ska ha tydliggöranden om undantag trots påverkan på vattenmiljön för urban markanvändningens funktion och utveckling. Det är viktigt att Havs- och vattenmyndigheten agerar, i enlighet med gällande EU-lagstiftning och regeringens intentioner, och tydliggör i forskrifterna undantag med mindre stränga miljökvalitetsnormer för de vattenförekomster som används för urban- och hamnverksamhet. För vattenförekomster där urban- och hamnverksamhet pågår är det viktigt att Havs- och vattenmyndigheten förtydligar i föreskrifterna de undantag som ska gälla där så att den urbana markanvändningens funktion ska kunna fortsätta fungera och utvecklas inom dessa vattenförekomster. Föreskrifterna behöver också anpassas så att utfyllnader för sammanhängande kustskydd för att skydda samhällsviktiga funktioner och urbana miljöer kan genomföras.

Stadsbyggnadsnämnden uppmanar med anledning av detta att föreskrifterna kompletteras med förtydliganden kring betydelsen av allmänintresse av större vikt och behovet av att kunna genomföra sammanhängande kustskyddsåtgärder som skyddar samlad bebyggelse, sjö- och hamnverksamhet samt samhällsviktiga funktioner så dessa kan bevaras och fortsätta utvecklas. Det är angeläget att minimera de osäkerheter, målkonflikter och långdragna tillståndsprocesser som miljöbalken idag genererar i Sveriges bostadsförsörjning och klimatanpassning, framför allt mot stigande havsnivåer. På så sätt kan Sveriges kuststäder bevaras och fortsätta utvecklas på ett hållbart sätt utifrån så väl ekologiska, sociala och ekonomiska aspekter. Miljöbalkens tillståndsprocesser behöver också anpassas så att alla parter kan vara trygga med att etablerade sammanhängande skyddsanläggningars på- och utbyggnader över tid inte kommer att få inskränkningar.

Miljönämnden understryker i sitt yttrande att det finns en risk att ett utökande av antalet miljökvalitetsnormer kan leda till mer komplicerade och utdragna tillståndsprocesser framöver och en ökad efterfrågan från verksamhetsutövare om beviljande av undantag från normerna. Under nämndens handläggning anmälde Jenny Bengtsson (SD) särskilt yttrande.

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret instämmer i nämndernas yttrande och välkomnar Havs- och vattenmyndighetens föreslagna ändringar som bidrar till en bättre havsmiljö och långsiktig ekologisk hållbarhet. Samtidigt vill stadskontoret lyfta behovet av att hantera målkonflikter och säkerställa förutsägbarhet för näringslivet, bostadsförsörjning samt

kommunens utvecklings- och klimatanpassningsprojekt. De strängare normerna för impulsivt och kontinuerligt undervattensljud (E.3 och E.4) kan påverka sjöfarten och Malmös Core-hamn, som är en källa till lågfrekvent undervattensljud, och kan även få konsekvenser för utbyggnaden och driften av Öresundsmetron. Detta kan medföra krav på bullerreducerande åtgärder och ökade kostnader. Stadskontoret efterlyser fördjupad konsekvensanalys och förslag på åtgärder. Stadskontoret ser att det finns en risk att normerna även försvårar utbyggnaden av havsbaserad vindkraft vilket är av stor vikt för Skånes energiomställning.

Stadskontoret instämmer i stadsbyggnadsnämndens oro att föreslagna normer och tillståndprocesser enligt miljöbalken kan öka kostnader och bidra med förseningar i kommunala projekt och efterlyser därför förtydliganden i föreskrifterna, inklusive undantag för urban markanvändning och klimatanpassningsåtgärder, för att skapa en bättre balans mellan miljökrav och pågående vatten- och markanvändning. Det är också viktigt att säkerställa att föreskrifterna är i linje med EU-ramdirektivet. Det är också angeläget att Havs- och vattenmyndigheten tydliggör för vattenmyndigheterna hur olika ytvattenförekomsternas geografiska enhet och härkomst och tillkomst ska klassas så att ytvattenförekomster vars funktion främst avser urban- och hamnverksamhet fortsatt klassas som konstgjort vatten. Då en närmare samverkan med kommunerna efterfrågas behöver även vattenmyndigheterna uppmärksammas på behovet av dialog med kommunerna. Utöver att inhämta underlag från SMHI behöver Vattenmyndigheten även ha en dialog med berörda kommuner.

Stadskontoret vill sammanfattningsvis understryka att ett sammanhängande och effektivt kustskydd och klimatanpassning är avgörande för att skydda samhällsviktig infrastruktur och bebyggelse från stigande havsnivåer, samt för att möjliggöra en fortsatt utveckling av Malmö. Stadskontoret vill särskilt betona vikten av att minimera målkonflikter och möjliggöra en hållbar utveckling som möter både stadens och regionens behov.

Utifrån de inkomna yttrandena har stadskontoret skrivit ett förslag till yttrande. Förslaget är att godkänna förslaget till yttrande och skicka det till Klimat- och näringslivsdepartementet.

Ansvariga

Micael Nord Näringslivsdirektör

Andreas Norbrant Stadsdirektör

Agnes Wemme Nämndsekreterare